

Srv. rozh. č. 9235 Sb. n. s.

Proti žalobě, již se žalobce — nezletilý 3½letý chlapec — domáhá na žalovaném náhradě škody za úraz způsobený mu žacím strojem, namítl žalovaný mimo jiné zavinění žalobcovy matky, která se měla především starati o dítě a na ně dozíratí. O b a n i ž š í s o u d y uznaly z části podle žaloby, neuznavše uvedenou námitku žalovaného za důvodnou.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalovaného a uvedl v otázce v právní větě vytčené v

d ů v o d e c h :

Otázku zavinění nebo aspoň spoluzavinění žalobcovy matky na jeho úraze nižší soudy řešily podle § 1302 obč. zák. a dovolací soud schvaluje jejich právní posouzení. Dotčené ustanovení nepředpokládá, aby bylo jednáno ve společném srozumění. Stačí, je-li škoda výsledkem neopatrného jednání neb opominutí několika osob. Nelze-li jejich podíly na škodě určití, odpovídají za ni solidárně (srv. č. 9235 Sb. n. s.). Dovolací soud schvaluje též názor nižších soudů, že i kdyby žalobcova matka byla spoluzavinila žalobcův úraz, nebylo by možno její podíl na škodě žalobcově určití. Správný jest i jejich názor, že žalovaní jsou podle 1302 obč. zák. odpovědni z a c e l o u š k o d u žalobcovu.

Čís. 16328.

Proti rozhodnutí soudu druhé stolice o poznámce spornosti (§ 61 knih. zák.) není dalšího opravného prostředku (§ 402, odst. 2, ex. ř. ve znění čl. II zák. č. 314/1936 Sb. z. a n.).

(Rozh. ze dne 24. září 1937, R I 957/37.)

Soud první stolice vyhověl žalobcovu návrhu, aby byla v knihovní vložce č. . . . kat. území Ch. na ideální polovici nemovitosti patřící Marii R. poznamenána žaloba Jana R. na obnovu řízení o žalobě Jana R-a proti Marii R-ové na opětné převedení jí patřící nemovitosti. R e k u r s n í s o u d zamítl návrh.

N e j v y š š í s o u d odmítl dovolací rekurs Marie R-ové.

D ů v o d y :

Podle ustálené judikatury nejvyššího soudu (srv. na př. rozh. č. 5300 a 12670 Sb. n. s.) je knihovní poznámka spornosti (§ 61 knih. zák.) prozatímním opatřením, na něž se vztahují předpisy druhého oddílu druhé části exekučního řádu. Podle § 402, odst. 2, ex. ř. (v doslovu čl. II zák. č. 314/1936 Sb. z. a n.) není však proti rozhodnutí

soudu druhé stolice o zatímních opatřeních dalšího opravného prostředku. Bylo proto dovolací rekurs odmítnouti.

Čís. 16329.

Manželství uzavřené s osobou, která s lékařského hlediska trpí v době sňatku nevléčitelnou schizofrenií (dementia precox) nelze odporovati pro neplatnost, není-li dokázáno, že účinek uvedené duševní choroby byl takového stupně, že byla před sňatkem nebo při sňatku úplně zbavena rozumu (§ 48 obč. zák.).

(Rozh. ze dne 24. září 1937, Rv I 1646/37.)

Žalobu, již se žalobce domáhal prohlášení neplatnosti jeho manželství, uzavřeného se žalovanou dne 20. září 1934, a to z viny žalované, zamítly soudy všech tří stolic, nejvyšší soud z těchto

d ů v o d ů:

Žalobce opřel žalobu o neplatnost manželství o tvrzení, že žalovaná manželka byla v době uzavření sňatku duševně chorá. Podle § 48 obč. zák. jest však překážkou platného manželství pouze zuřivost, šílenost nebo blbost, tedy duševní nemoc takového stupně, který se rovná úplně nezpůsobilosti k právním jednáním. Řečené ustanovení občanského zákoníka bylo doplněno § 4, odst. 2, ř. o zbav. svépráv., podle něhož osoby, jež byly částečně zbaveny svéprávnosti pro duševní chorobu nebo duševní slabost, mohou uzavřítí platný sňatek jen za přivolení podpůrce a soudu. O případ naposledy uvedený tu nejde, poněvadž žalovaná nebyla v době sňatku zbavena svéprávnosti ani částečně, a mohlo by proto žalobě býti vyhověno jen tehdy, kdyby se žalobci byl podařil důkaz, že žalovaná v době uzavření sňatku byla duševně chorá v takovém stupni, který se rovná duševním stavům uvedeným v § 48 obč. zák. Takovýto důkaz se žalobci nepodařil. Znalec rozeznává správně nevléčitelnost schizofrenie, kterou žalovaná trpěla již před sňatkem, s hlediska lékařského a účinek této nemoci na duševní schopnosti nemocné. Dochází-li při hodnocení všech okolností ve sporu zjištěných k úsudku, že žalovaná sice trpěla schizofrenií (nevléčitelnou), ale že přes to nelze dokázati, že by před sňatkem a při sňatku byla úplně zbavena rozumu, jak to § 48 obč. zák. předpokládá, lze s jeho úsudkem jen souhlasiti. Uvedl-li znalec ve svém posudku právě dotčený § 48 obč. zák., učinil tak jen k přesnějšímu označení duševního stavu žalované, a nelze říci, že by si byl tím osoboval právnícké posouzení sporného případu, jež náleží jen soudu. Z toho, co uvedeno, vyplývá nejen, že odvolací řízení není stíženo vadami dovolatelkou vytčenými, nýbrž že nižší soudy posoudily sporný případ také s hlediska právního správně.